

Renesance

– 14. – 16. st.

≈ humanismus; znovuzrození, návrat k antické kultuře

– rozkvět severoitalských měst (Florence, Benátky, Janov, Řím)

– **antropocentrismus** = obrat k člověku a jeho schopnostem

– nárůst světské moci, rozvoj poznání, obchodu

– italové se seskupují do politicko-vojenských skupin = **guelfové** (za SSŘ) a **ghibelini** (ZA papeže)

1. *Torecento* (14. st.)

– na pomezí mezi středověkem a renesancí

– cílem je vytvořit silnou společnost a sjednotit Itálii

– Dante Alighieri (spisovatel, politik); Cola di Rienzo, Francesco Petrarca (chtěli sjednotit Apeninský polostrov); Giovanni Boccaccio: Dekameron; Giotto di Bondone

2. *Quattrocento* (15. st.)

– pochopili, že sjednotit je nemožné, nejvýznamějším městem je Florence:

– Cosimo de Medici (republikánské zřízení = **signoire**)

– Lorenzo de Medici (největší rozkvět Florence)

– Filippo Brunelleschi (dóm ve Florencii)

– Donatello: bronzový David, Sandro Botticelli: Zrození Ven(o)uše, Primavera

– architektura: naprosto horizontální, prvky antiky, geometričnost, symetrie, **arkády** = podloubí, **sala terrena** = přízemní místnost otevřená do zahrady, **rustika** = zdívo z neopracovaných kvádrů
přelom 15. a 16. st.:

– Leonardo da Vinci: vynálezce, malíř, architekt, sochař, působil zejména ve Florencii a pak u rodu Sforzů v Miláně, zemřel ve Francii; Madonna v jeskyni, dáma s hranostajem, Svatá Anna, Vitruvius = dokonale proporční člověk, Mona Lisa, Poslední večeře Páně (v Miláně)

– Raffael Santi: Sixtinská Madonna (ideál tělesné a duševní krásy), Athénská škola, výzdoba Vatikánu

– Michelangelo: sochař, malíř, architekt, ale psal i básně, spojen s Florencií a Římem; stavba Svatopetrské baziliky, Sixtinská kaple (soukromá kaple jednoho z papežů), palác Farnese v Římě, palác Senátorů v Římě, socha Mojžíše, Pieta, Davida

3. *Cinquecento* (16. st.)

– spojeno s Benátkami

– malíři znají anatomii lidského těla a nebojí se přiznat lidskou nahotu, realistické obrazy

– Masaccio (patří do kvatročenta wtf)

– Tizian: Venuše urbinská, Apollo a Marsyas (v arcibiskupském zámku v Kroměříži), autoportrét

– Tintoretto